

Universitätsbibliothek Paderborn

Qvæstiones Morales Selectiores De Lege Interna Et Externa

discussæ, ac Resolutæ, & in duos Libros divisæ, In quibus, propositis casibus, prima quædam principia, ad plurimas alias Qvæstiones similes resolvendas perutilia, subinde examinantur

De Lege Externa

Beati, Gabriele

Augustæ Vindellicorum, 1729

VD18 80376800

56 An quodlibet mendacium, ad priuilegium irritandum sifficiat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39888

concedendam; Vnde, in hoc casu, copula connexionem non haberet cum materia dispensationis. *Suarez tom. 2. de Relig. lib. 6. cap. 27. num. 10.*

- 15 Quartò; Validam esse collationem Beneficij, si petens in supplicatione exponat, beneficium esse curatum, cum tamen sit simplex; cum enim Pontifex difficiliter concedat beneficium curatum, quam simplex, qualitas ista beneficij, non mouet ad concedendum beneficium, sed potius retrahit; Vnde non tollit voluntatem absolutam Pontificis beneficium conferendi. Valor autem collationis, ab hac voluntate desumitur.
- 16 Quintò; Validam esse dispensationem Irregularitatis contractæ ob homicidium Sacerdotis, quamuis in obtinendâ dis-

pensatione, circumstantia Sacerdotij expressa non fuerit. Tum quia, nullo iure, vel consuetudine probatur, hanc circumstantiam, in huiusmodi dispensatione obtinendâ, esse necessariò exprimendam. Tum quia hæc circumstantia non habet connexionem cum materia dispensationis, sed est illi merè extrinseca; Irregularitas enim, imposita est homicidio, non ex eo, quod sit aliquod delictum graue; nam multis grauioribus, vt sunt blasphemia, periurium, & similia; non est imposita; sed ex eo, quod Christi mansuetudini opponatur; In ordine autem ad hanc oppositionem, per accidens omnino se habet, quod occisus, fuerit Sacerdos, vel Laicus. *Sanchez lib. 8. matr. disp. 21. num. 22.*

QVAESTIO LVI.

An quodlibet mendacium ad Prinilegium irritandum sufficiat.

C A S V S.

1 **T**ITIVS, vt facilius à Patre facultatem obtineret Ordines suscipiendi, Votum emiserat non nubendi. Post aliquod verò tempus, volens cum Bertâ Matrimonium contrahere, dispensationem petijt, & obtinuit Voti Castitatis. Quæritur; Vtrum matrimonium licitè contrahere possit.

SUMMARIUM.

1 Dispensatio à Titio obtenta pro voto non

nubendi, viderur fuisse inualida.
3 Pontifex concessit dispensationem Voti Castitatis.

Ll 3

4 Vnum

- 4 *Vnum Votum est narratum pro alio.*
- 5 *Est fictio in materia dispensationis.*
- 6 *Sicut si petita fuisset dispensatio pro Voto non fornicandi.*
- 7 *Et sicut, si erratum fuisset circa speciem impedimenti.*
- 9 *Dispensatio obienta, fuit valida pro Voto non nubendi.*
- 10 *Votum castitatis, est veluti genus ad Votum non nubendi, & non fornicandi.*
- 11 *Se habent sicut includens, & inclusum.*
- 12 *Dispensatio in Voto non nubendi, facilius conceditur, quam in Voto Castitatis.*
- 13 *Volens dispensare in voto Castitatis, necessario vult etiam dispensare in Voto non nubendi.*
- 14 *Expresso Voto Castitatis, exprimitur sufficienter votum non nubendi.*
- 15 *Votum non nubendi, & non fornicandi, sunt Vota disparata.*
- 16 *Etiam dispensatio Voti Sacros Ordines suscipiendi, valet pro Voto non nubendi.*
- 17 *Non tamen, si Votum non nubendi sit factum in fauorem alterius.*
- 18 *Dispensatio in impedimento ex Matrimonio rato, valet, quamuis impedimentum sit ortum ex sponsalibus.*
- 19 *Et legitimatio, quamuis exprimat, illegitimum esse natum ex adulterio Coniugati cum Coniugata.*
- 20 *Et dispensatio in Voto, quamuis exprimat iuramentum.*

RATIONES DVBITANDI.

- 2 **Q**uamuis ad valorem priuilegij, quod ad instantiam Partis conceditur,

ex parte rei in supplicatione narrata, requiratur veritas; Adhuc tamen dubitari solet; An ita requiratur, vt quodlibet mendacium, ad irritandam gratiam sufficiat. Videtur enīa sufficere; & propterea dispensationem obtentam, fuisse inuvalidam; ita sentire videntur *Nauarrus cap. 22. num. 86. Angelus v. Rescriptum, num. 3. Tabien. ibi quest. 3. num. 4. Beia, respons. cas. 62. Menochius conf. 385. num. 32. Gutierrez lib. 2. cap. 15. num. 100.*

Primò; Quia Pontifex, dispensationem concessit Voti Castitatis, non verò Voti non nubendi; Nam Pontifex, voluntatem non habuit dispensandi, nisi in re sibi narrata; sicut neque Ordinario facultatem concedit dispensandi, nisi preces veritate nitantur. Res autem narrata fuit Votum Castitatis, non verò Votum non nubendi. Cum ergo valor dispensationis, totus pendeat à voluntate Dispensantis sequitur, dispensationem concessam in Voto castitatis, non esse validam pro Voto non nubendi; & hoc esset verum, etiam si Titius, non malitiosè, sed bonà fide hoc fecisset; Nam ad valorem dispensationis, non attenditur culpa, vel simplicitas Petentis, & Impetrantis, sed sola intentio Concedentis; ab hac enim solà vires suas sumit dispensatio; vt benè docet *Sanchez lib. 8. matrim. disp. 21. num. 41. & in sum. lib. 4. cap. 47. num. 17.*

Secundò; Quia inuvalida est dispensatio, quoties impedimentum certum narratur sub dubio; vt, si quis petat dispensatio-

fationem Voti, quod certò nouit se emiffisse, sed in precibus exprimat Votum dubium, vt dictum est *Quæst. preced. coroll. 2.* Ergo à fortiori, invalida erit, quando vnum narratur pro alio, vt contingit in casu proposito, in quo narratur Votum Castitatis, loco Voti non nubendi: si enim omnino non exprimere substantiam rei dispensandæ, sufficit, vt dispensatio sit nulla, à fortiori sufficet, aliam rem, loco rei dispensandæ narrare.

5 Neque obstat, validam esse dispensationem Voti, obtentam ab eo; qui narrauit; se esse Doctorem, cum verè non esset. Narr huiusmodi fictio non pertinet ad materiam, vel causam dispensationis; At, narrare vnum Votum pro alio, est fingere in materiã dispensationis. Hoc autem sufficit, vt dispensatio reddatur inualida.

6 Tertio; Quia, si quis habens Votum non nubendi, dispensationem peteret, & obtineret Voti non fornicandi, non valeret hæc dispensatio pro Voto non nubendi. Ergo similiter, si habens Votum non nubendi, dispensationem petat Voti Castitatis, non valebit hæc dispensatio pro Voto non nubendi; Non minus enim sunt diuersa, Votum non nubendi, & Votum Castitatis, quam Votum non nubendi, & Votum non fornicandi.

7 Quarta; Quia inualida est dispensatio, quando, in ipsã obtinenda erratur circa speciem impedimenti, quamvis impedimentum, quod exprimitur, sit maius; vt, si in supplicatione dicatur, volentes matrimonium contrahere, esse consanguineos in tertio gradu, cum sint

solum affines; vt docet *Sanchez lib. 8. matr. disp. 24. num. 19.* Ergo inualida etiam erit, si in ipsã obtinendã, erretur in specie Voti, quamuis Votum Castitatis, quod exprimitur, sit maius, quàm Votum non nubendi, quod tacetur.

RESOLVTIO.

Respondetur tamen, Titium posse & licitè matrimonium contrahere.

Probat; Quia, licet Voto solum non nubendi esset obstrictus, dispensatio tamen obtenta Voto Castitatis, valet etiam pro Voto non nubendi. *Suarez tom. 2. de relig. lib. 6. cap. ult. n. 8. Sanchez lib. 8. matrim. disp. 24. n. 17. & lib. 4. sum. cap. 47. num. 29. Gutierrez de matr. cap. 234. nu. 8. Ledesma in sum. cap. 27. matr. post. 7. concl. disp. 1. Rodrig. par. 1. cap. 238. concl. 3. num. 3. Bonac. disp. 1. quæst. 2. pun. 5. num. 15. & alij apud istos.*

Primò; Quia, Votum castitatis est veluti quodam genus ad Votum non nubendi, & ad Votum non fornicandi; & hæc duo Vota tanquam species sibi subiectas includit. Impossibile autem est, dispensare in ratione aliquã generica, quin eo ipso dispenseetur etiam in omnibus speciebus, ac indiuiduis sub illã contentis; Impossibile enim est, quod priuilegium aliquod concedatur Ciuitati, V. G. quin eo ipso concedatur eius Ciuibus; & Religioni, quin concedatur singulis Religiosis in illã existentibus; quia Ciuitas nihil est aliud, quàm eius Cives, & Religio, quàm eius Religiosi.
Sicut

Sicut ergo Priuilegium concessum Religioni extenditur necessariò ad singulos Religiosos, ab eisque participatur; ita dispensatio in Voto Castitatis, extenditur necessariò ad Votum non nubendi, & ad Votum non fornicandi, eaque comprehendit; Sicut enim Castitas, essentialiter includit abstinentiam à nuptijs, & à fornicatione, ita Votum Castitatis, essentialiter includit Votum non fornicandi; ideoque dispensari non potest in Voto Castitatis, quin eo ipso dispensetur etiam in Voto non nubendi.

II Secundò; Quia Votum Castitatis, & Votum non nubendi sicut includens, & inclusum totum & pars; qui autem dispensat in toto, censetur etiam dispensare in parte; vnde in hoc casu, licet argumentari à maiori ad minus.

12 Tertiò; Quia omissio, vel falsa narratio qualitatis, cuius vera expressio, faciliorem redderet dispensationem, eam non irritat; non enim tollit voluntatem absolutam Dispensantis de eà simpliciter concedenda, imò potius illam arguit; Vnde, si Impetrans beneficium, in supplicatione dicat, illud esse curatum, aut habere dignitatem annexam, cum tamen sit simplex, aut officium, valida est dispensatio, quia facilius conceditur simplex, quam curatum, vt docet Sanchez lib. 8. disp. 2. n. 35. Sed longè etiam facilius conceditur dispensatio in Voto non nubendi, quam in Voto Castitatis; cum Castitas dicat abstinentiam ab omni copulà; non nubere verò, dicat abstinentiam à solà coniugali. Ergo huius etiam omissio, vel alterius falsa narratio, dispensationis valorem non impe-

diet. Et per hoc patet responsio ad rationes oppositas.

OBIECTIONUM SOLVTIO.

AD primam enim respondetur; Ponitificem, eo ipso, quod habuit voluntatem dispensandi in Voto Castitatis, habuisse etiam necessariò voluntatem dispensandi in Voto non nubendi, cum hoc includatur in Voto Castitatis; neque exprimendo in supplicatione Votum Castitatis, fuit expressa falsitas, quia, cum in Voto Castitatis contineretur etiam Votum non nubendi, eo ipso, quod petita est dispensatio in Voto castitatis, petita est etiam implicite in Voto non nubendi.

Ad secundam, Negatur consequentia; 14 Disparitas autem est, quia, cum impedimentum dubium non sit verè impedimentum, sicut Votum dubium non est verè Votum, exprimendo impedimentum dubium, non omnino exprimitur substantia impedimenti, sicque falsa est narratio; At exprimendo Votum Castitatis, exprimitur etiam sufficienter substantia Voti non nubendi, cum hoc includatur in Voto Castitatis.

Ad tertiam, Negatur consequentia. 15 Votum enim non nubendi, & Votum non fornicandi sunt omnino disparata. At vtrumque continetur sub Voto Castitatis, tanquam duæ species sub suo genere; Hinc ergo fit, vt dispensatio Voti non nubendi, non valeat pro Voto non fornicandi, dispensatio verò Voti Castitatis, valeat etiam pro Voto non nubendi. Eodemque modo respondetur ad quartam; inualida enim est dispensatio, quando

quando erratur circa speciem impedimenti, si impedimenta sint disparata; secus verò, si vnum impedimentum includat aliud. Vnde, si quis in obtinendâ dispensatione consanguinitatis, vel affinitatis, erret in gradu remotiori, dicendo, esse in tertio gradu, cum sit in quarto, valida est dispensatio, quia qui dispensat in tertio, censetur etiam dispensare in quarto, cum hic in illo tanquam in maiori contineatur.

COROLLARIA.

¹⁶ Colligitur ex dictis primò; Validam esse dispensationem si quis obstrictus Voto non nubendi, dispensationem obtineat Voti Sacros Ordines suscipiendi, quia in Voto Sacrorum Ordinum continetur obligatio non nubendi, & aliquid aliud. *Suarez c. 27. idemque dicendum est, si quis dispensationem obtineat in Voto perseverandi in Religione, cum tamen Votum emiserit solum Religionis; quia Votum perseverandi, continet Votum ingrediendi, & aliquid plus; Si quis tamen è contra obstrictus Voto Castitatis, vel perseverantia in Religione, dispensationem peteret, & obtineret Voti non nubendi, vel Voti Religionis, inualida esset dispensatio. Tum quia, qui dispensat in parte, non censetur dispensare in toto, sicut qui dispensat in toto censetur dispensare in parte, cum pars non includat totum, sicut totum includit partem. Tum quia difficilius conceditur dispensatio totius, quam dispensatio partis; ideoque Dispensans in parte, non censetur velle dispensare in toto. Dispensatio autem, totum suum valorem obtinet à voluntate dispensantis.*

R. P. Beati Lib. II.

Sanchez lib. 8. disp. 21. num. 23. & lib. 4. sum. c. 47. num. 35.

Secundò; Inualidam esse dispensationem Voti non nubendi, facti in fauorem alterius, si in petitione expressum fuit solum Votum non nubendi. Tum quia non fuit expressa tota substantia Voti. Tum quia Votum non nubendi factum in fauorem alterius, continet Votum non nubendi, & aliquid plus. Tum quia, cum per huius Voti acceptationem, alteri sit acquisitum ius, Pontifex non præsumitur voluisse alteri præiudicium afferre; ideoque tacetur aliquid pertinens ad materiam dispensationis, quo cognito, Pontifex, vel omnino non dispensasset, vel saltem difficilius. *Suarez tom. 2. de relig. lib. 2. c. 41. Sanchez lib. 8. matrim. disp. 21. num. 50. & lib. 4. sum. 47. num. 36.*

Tertiò; Dispensationem obtentam in¹⁸ impedimento publicæ honestatis in primo gradu, consurgentis ex matrimonio rato, validam esse, licet impedimentum consurgat ex sponsalibus. Tum quia hoc impedimentum videtur includi in illo, sicut sponsalia in matrimonio rato. Tum quia difficilius conceditur dispensatio in illo, quam in hoc; neque hæc impedimenta sunt inter se disparata, sicut sunt impedimentum consanguinitatis, & affinitatis in eodem gradu. Si tamen impedimentum publicæ honestatis, sit in secundo, vel tertio, aut quarto gradu, tunc necessè non erit exprimere, impedimentum, ortum fuisse ex matrimonio rato, quia constat, impedimen-

M m

men-

mentum publicæ honestatis, excepto primo gradu, non aliunde consurgere, quam ex matrimonio rato, cum ex sponsalibus non oriatur publica honestas, ultra primum gradum. *Sanct. lib. 8. disp. 24. num. 17.*

19 Quartò; Validam esse legitimationem, si Illegitimus ex adulterio coniugati cum soluta, in supplicatione exprimat, se esse natum ex adulterio Coniugati, cum Coniugata; Tum quia, in hoc casu, dispensatio difficiliùs conceditur, quam in illo; Tum quia, simplex comprehenditur sub mixto, in eoque includitur tanquam pars in toto. E contra tamen, non esset valida dispensatio, si Illegitimus natus esset ex adulterio Coniugati cum Coniugata, & in petitione narraret, se esse natum ex adulterio Coniugati cum soluta; Tum quia Superior, in hoc casu, non intenderet dispensare; esset enim dolus circa substantiam, ac materiam dispensationis; Superior autem non censetur velle dispensare, nisi sub conditione; si res ita sit. Tum quia, tacetur aliquid, quo expresso, dispensatio difficiliùs concederetur. Tum denique, quia qui dispensat in parte, non

censetur propterea dispensare in toto. *Sanchez disp. 24. num. 5.*

Quintò; Validam esse dispensationem, si quis habens Votum ieiunij, falsò dicat se iurasse ieiunium, tacito Voto, vel dicat, se habere Votum iuratum ieiunij; quia ad valorem dispensationis, parum refert, an sit Votum, an iuramentum; solum enim spectatur obligatio ex Religionis vinculo, Deo facta. Hæc autem, æquè ex quolibet eorum consurgit. Quare mendacium, non erit circa aliquid pertinens ad substantiam dispensationis, sicque eam non vitabit. Quod si Votum, fuerit iuratum; tunc, quia solum Votum indiget dispensatione, eoque sublato, cessat iuramentum, ideò valida erit dispensatio, siue exprimat solum Votum, negato iuramento, siue solum iuramentum, tacito, vel negato Voto; quia iuramentum habet in se inclusam promissionem; ideoque taciturnitas illa, vel falsitas, non est circa aliquid pertinens ad substantiam dispensationis: *Sanchez lib. 8. disp. 2.*

num. 24.

QVAE.